

Планування і прогнозування діяльності підприємства

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>07 Менеджмент та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>073 «Менеджмент»</i>
Освітня програма	<i>Менеджмент і бізнес-адміністрування</i>
Статус дисципліни	<i>нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>III курс, весінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кредитів/150 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>екзамен/МКР/КР</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу http://rozklad.kpi.ua/Schedules/LecturerSelection.aspx</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>к.е.н., доцент, Нагорна Інна Іванівна, тел.050-928-95-46, Inna.nagornay24.12@gmail.com</i> Практичні / Семінарські: <i>к.е.н., доцент, Савицька Олена Миколаївна, тел.050-611-62-13, Savickaya.en@gmail.com</i>
Розміщення курсу	https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=3564

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою кредитного модуля є формування у студентів здатностей:

ФК 3 – здатність визначати перспективи розвитку організації;

ФК 8 – здатність планувати діяльність організації та управляти часом;

ФК 17 – здатність аналізувати економічний, інноваційний та експортний потенціал підприємства та розробляти напрями і інструментарій їх розвитку.

Основні завдання кредитного модуля:

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

ЗН 2 – теорії, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства, у тому числі підходів до управління промисловими підприємствами;

ЗН 7 – закономірностей функціонування соціально-економічних систем різних рівнів і сфер діяльності, зокрема знання системи відносин між роботодавцями та працівниками, що будується на основі соціального партнерства;

ЗН 8 – сучасних концепцій управління та бізнес-адміністрування, зокрема знання з напрямів організації праці, контролю умов праці та факторів їх формування, нормування праці;

ЗН 10 – інструментів ефективного управління та бізнес-адміністрування підприємницької, зовнішньоекономічної й інноваційної діяльності підприємств, зокрема знання інструментів ефективного управління з метою оптимізації процесу організації праці на підприємстві, самостійне вироблення рішення щодо оптимізації використання трудових ресурсів.

Уміння:

УМ 2 – описувати зміст функціональних сфер діяльності організацій, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами;

УМ 4 – демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи

УМ 6 - оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств, зокрема уміння при визначенні характеристик основних трудових показників, плануванні за факторами зростання продуктивності праці, при розробленні плану продуктивності праці на підприємстві;

УМ 11 – виявляти навички організаційного проектування.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях економічної теорії, теорії управління, операційного менеджменту, маркетингу, економетрії, бізнес-аналізу, дослідженню операцій і спрямоване на формування сучасного фахівця. «Планування і прогнозування діяльності підприємства» належить до циклу професійної підготовки і тісно пов'язана з іншими кредитними модулями робочого навчального плану, такими як: «Організаційне проектування», «Моделювання організаційних структур», «Логістика», «Планування міжнародної діяльності», «Економічна безпека підприємства», «Конкурентоспроможність підприємства», «Інноватика промислового підприємства» тощо.

Міждисциплінарні зв'язки: В перелік дисциплін, які забезпечують її вивчення входять дисципліни загальної підготовки, зокрема, основи економічної теорії, HR-менеджмент, тайм-менеджмент, організація підприємницької діяльності, основи менеджменту, а в перелік дисциплін, які вона забезпечує, такі дисципліни освітньо-професійної програми, як управління бізнес-процесами, управління знаннями, проєктний менеджмент, менеджмент стартап-проєктів.

Методологічний арсенал кредитного модуля «Планування і прогнозування діяльності підприємства» включає загальнонаукові та спеціальні методи пізнання (дослідження). «Планування і прогнозування діяльності підприємства» посідає важливе місце в структурно-логічній схемі навчання за даною спеціальністю.

Дисципліна має блочну структуру, включає лекційні та практичні заняття, на яких використовується вітчизняний і зарубіжний досвід, а також вивчаються різні методи планування та прогнозування. Методика викладання дисципліни поєднує традиційні (лекції, семінари, практичні заняття) і тренінгові (розгляд ситуацій, ділові ігри, тестування, розв'язання практичних задач) методи. Це дає змогу ширше охопити увагу слухачів і спрямувати їх на комплексне засвоєння усіх питань курсу.

Дисципліна вивчається у 6-му семестрі й є однією з тих, що грає важливу роль у підготовці бакалавра спеціальності 073 «Менеджмент».

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Зміст і призначення планування та прогнозування діяльності підприємств

Тема 2. Система планування на підприємстві

Тема 3. Методи планування та прогнозування діяльності підприємства

Тема 4. Планування та прогнозування обсягів реалізації продукції підприємства

- Тема 5. Планування та прогнозування виробництва продукції та виробничої потужності підприємства
- Тема 6. Планування та прогнозування персоналу підприємства та оплати праці
- Тема 7. Планування продуктивності праці на підприємстві
- Тема 8. Планування матеріально-технічного забезпечення виробництва
- Тема 9. Планування собівартості продукції підприємства
- Тема 10. Планування зовнішньоекономічної, логістичної та інноваційної діяльності на підприємстві
- Тема 11. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві
- Тема 12. Планування оновлення продукції підприємства
- Тема 13. Планування та прогнозування розвитку підприємства

4. Навчальні матеріали та ресурси

4.1. Базова література

1. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / А.Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2018. – 260 с. 9
2. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
3. Лаврів Л. А. Планування діяльності організації : навч. посіб. / Л. А. Лаврів. – Тернопіль : Крок, 2015. – 320 с.
4. Марченко О. І. Планування діяльності підприємства. Практикум : навч. посіб. / О. І. Марченко, Г. Б. Погріщук, В. Л. Фесюк. – Тернопіль : Економічна думка, ТНЕУ, 2015. – 458 с.
5. Михалюк Н. І. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / Н. І. Михалюк. – К. : Ліра-К, 2015. – 620 с.
6. Тарасюк Г. М. Управління плануванням діяльності підприємства: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Г. М. Тарасюк. – Житомир : ЖДТУ, 2015. – 292 с.
7. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / Л. А. Швайка. – К. : Ліра-К, 2015. – 268 с.

4.2. Допоміжна література:

8. Карпов В. А. Планування та аналіз підприємницьких проектів : навч. посіб. / В. А. Карпов. – 10 Одеса : ОНЕУ, 2015. – 243 с.
9. Должанський З. І. Бізнес-план: технологія розробки : навч. посіб. / З. І. Должанський, Т. О. Загорна. – К. : ЦУЛ, 2019. – 384 с.
10. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і планування : навч. посіб. / Г. О. Крамаренко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 224 с.
11. Куцик В. І. Моделювання конкурентних позицій підприємств реального сектора економіки на внутрішньому ринку / В. І. Куцик, Р. Л. Лупак // Бізнес Інформ. – 2017. – № 12. – С. 244-249. 14.
12. Довгань Л.Є., Каракай Ю.В., Артеменко Л.П. Стратегічне управління: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с. – ISBN 978- 966-364-903-0.
13. Занора В.О. Управління підприємствами: планування технологічних витрат, ризик-менеджмент, мотивування, прийняття управлінських рішень : монографія / В.О. Занора, С.В. Войтко; - Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. -224.
14. Методологія інноваційного розвитку промислових підприємств у контексті євроінтеграції: монографія / Л.М.Шульгіна, Л.П.Артеменко, Ж.М. Жигалкевич, М.О.Чуприна, Г.П.Жалдак; за ред. Л.М.Шульгіної. Розділ 2. Артеменко Л.П. Діагностика безпекового середовища промислових підприємств в європейському економічному просторі // – К.:КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 198 с.

4.3. Інформаційні ресурси

15. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського НАН України: <http://www.nbuv.gov.ua>
16. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаніка НАН України. – м. Львів, вул. Стефаніка, 2. Тел.: 274-43-72 <http://www.isl.lviv.ua>
17. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>

18. Статистична служба Європейської комісії (Євростат): www.europa.eu.int
 19. Періодичні видання (журнали, тижневики): Актуальні проблеми економіки: <http://eco-science.net/Arhive.html>
 20. Економіка України: <https://journals.ua/business/ekonomika-ukrainy-ukrainskiy>
 21. Ефективна економіка: www.economy.nayka.com.ua
 22. Економіка, фінанси, право: efp.in.ua/arhiv-nomeriv
 23. Економіст: ua-ekonomist.com
 24. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право: <http://zt.knteu.kiev.ua>
 25. Мировая экономика и международные отношения: <https://www.imemo.ru/jour/meimo>
 26. Підприємництво, господарство і право: pgr-journal.kiev.ua
 27. Фінанси України: fu.minfin.gov.ua
 28. Проблеми економіки: www.problecon.com
 29. Бізнес-Інформ: www.business-inform.net
 30. Збірники наукових праць ЛТЕУ:
 31. Вісник ЛТЕУ (Економічні науки): <http://www.lute.lviv.ua/education/nauk-vydan/visnyk-ekon>
 32. Підприємництво і торгівля: <http://www.lute.lviv.ua/education/nauk-vydan/visnyk-torg>
 33. Сайти Інтернет:
www.ft.com - Financial Times
www.businessweek.com - Business Week
www.economist.com - The Economist
www.europa.eu.int - Європейський союз
www.imf.org - Міжнародний валютний фонд
www.worldbank.org - Світовий банк
www.wto.org - Світова організація торгівлі
www.portal.euromonitor.com - Євромонітор
www.uncitral.org - Конференція ООН щодо права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ)
www.iccwbo.org - Міжнародна торговельна палата (МТП)
-
8. Офіційний сайт Конфедерації вільних профспілок України <http://kvpu.org.ua/uk/>
 9. Офіційний сайт Федерації роботодавців України <http://ua.fru.org.ua/>
 10. Офіційний сайт Конфедерації роботодавців України <http://www.confeu.org.ua/home.html>
 11. Офіційний сайт Євростату <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
 12. Офіційний сайт Всеукраїнського порталу з питань охорони праці <http://dnor.com.ua/normativ2/book189.htm>
 13. Офіційний сайт Міжнародної організації праці <http://www.ilo.org.ua>
 14. EU KLEMS Project : www.euklems.net.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни(освітнього компонента)

Назва розділів, тем	Розподіл за видами занять			
	Всього	Лекції	Практичні заняття	СРС
Тема 1. Зміст і призначення планування та прогнозування діяльності підприємств	5	2	2	1
Тема 2. Система планування на підприємстві	9	4	4	1
Тема 3. Методи планування та прогнозування діяльності підприємства	9	4	4	1
Тема 4. Планування та прогнозування обсягів реалізації продукції підприємства	7	2	4	1
Тема 5. Планування та прогнозування виробництва продукції та виробничої потужності підприємства	9	4	4	1
Тема 6. Планування та прогнозування персоналу підприємства та оплати праці	9	4	4	1
Тема 7. Планування продуктивності праці на підприємстві	7	2	4	1
Тема 8. Планування матеріально-технічного забезпечення виробництва	7	4	2	1
Тема 9. Планування собівартості продукції підприємства	5	2	2	1
Тема 10. Планування зовнішньоекономічної, логістичної та інноваційної діяльності на підприємстві	3	2	-	1
Тема 11. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві	5	2	2	1
Тема 12. Планування оновлення продукції підприємства	3	2	-	1
Тема 13. Планування та прогнозування розвитку підприємства	6	2	2	2
Курсова робота	30	-	-	30
Модульна контрольна робота	6	-	2	4
Іспит	30	-	-	30
Всього	150	36	36	78

6. Самостійна робота студента

Види самостійної роботи

- підготовка до аудиторних та практичних занять,
- написання та захист КР в кінці семестру, останній термін здачі – за два тижні до кінця семестру

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Зазначається система вимог, які викладач ставить перед студентом:

- правила відвідування занять (як лекцій, так і практичних): Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі, практичних розрахунках. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.
- правила поведінки на заняттях (активність, підготовка коротких доповідей чи текстів, відключення телефонів, використання засобів зв'язку для пошуку інформації на гугл-диску викладача чи в інтернеті, увімкнена камера на засобу зв'язку у разі проведення заняття онлайн);
- правила призначення заохочувальних та штрафних балів: на розсуд викладача заохочувальні бали можуть бути отримані за додаткове проходження онлайн курсів, наукову активність, активну роботу на практичних заняттях, штрафні бали передбачаються за несвоєчасну здачу (більш, ніж на 1 тиждень) будь-якого виду завдань, порушення правил відвідування та поведінки на заняттях;
- політика дедлайнів та перескладань: видаючи кожне завдання викладач встановлює дедлайн, порушення якого може впливати на оцінку (зниження максимум можливого балу на 25%), тести, МКР, експрес-опитування здаються лише у призначений день, перескладати мають можливість лише ті студенти, що пропустили заняття з поважної причини. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання екзамену в основну сесію.
- політика щодо академічної доброчесності : викладач може перевіряти КР студента на плагіат.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: опитування за темою заняття, МКР, вирішення кейсових та аналітичних занять, розв'язок задач (максимум 60 балів)

Календарний контроль: провадиться один раз на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу у вигляді написання модульної контрольної роботи (максимум 15 балів).

Індивідуальне завдання: курсова робота

Семестровий контроль: екзамен

Умови допуску до семестрового контролю: мінімальна сума набраних балів не менша за 20.

1. Рейтинг студента з кредитного модуля розраховується виходячи із 100-бальної шкали, з них 60 балів складає стартова шкала. Стартовий рейтинг (протягом семестру) складається з балів, що студент отримує за:

- 1) роботу на практичних заняттях;
 - 2) виконання 2-х частин модульної контрольної роботи;
- Окремо оцінюється курсова робота.

2. Критерії нарахування балів.

Робота на практичних заняттях (оцінюється у 3 бали):

- «відмінно», творче розкриття одного з практичних завдань, вільне володіння матеріалом – 3 бали;
- «добре», глибоке розкриття одного з практичних завдань – 2 бали;
- «задовільно», активна участь у роботі практичного завдання – 1 бал.
- «незадовільно», незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на бали) – 0 балів.

Виконання модульної контрольної роботи (складається з двох частин) оцінюється максимально в 15 балів:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 13-15 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями – 11-12 балів;
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 10 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь (не відповідає вимогам на 5 балів) – 0 – 8 балів.

3. Умовою позитивної атестації є отримання не менше 15 балів та виконання теоретичної частини курсової роботи (на час атестації). Умовою позитивної другої атестації – отримання не менше 30 балів, виконання курсової роботи.

4. Умовою допуску до екзамену є зарахування курсової роботи та стартовий рейтинг не менше 30 балів.

5. На екзамені студенти виконують письмову контрольну роботу. Екзаменаційний білет складається з трьох частин, що відрізняються за рівнем складності.

Кожне завдання містить 2 теоретичних запитання (завдань), 10 тестових питань і 2 практичних завдання.

5.1. Кожне теоретичне питання оцінюється у 5 балів за такими критеріями:

- «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь» – 5 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь або є незначні неточності – 4 бали;
- «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки – 3 бали;
- «незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» – 0 -2 бали.

5.2. Кожне тестове завдання оцінюється у 1 бал.

- «відмінно», кількість правильних відповідей – 9-10 балів;
- «добре», кількість правильних відповідей – 7- 8 балів;
- «задовільно», кількість правильних відповідей – 6 балів;
- «незадовільно» – менше 6 правильних відповідей 0-5 балів.

5.3. Кожне практичне завдання оцінюється у 10 балів.

- «відмінно», творчий підхід до розкриття проблеми – 9-10 балів;
- «добре», глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція – 7-8 балів;
- «задовільно», обґрунтоване розкриття проблеми з певними недоліками – 6 балів;
- «незадовільно», завдання не виконане – 0 -5 бали.

6. Сума стартових балів та балів за екзаменаційну роботу переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Рейтингова оцінка з курсової роботи має дві складові. Перша (стартова) характеризує роботу студента з курсової роботи та її результат – якість пояснювальної записки та розрахункового матеріалу. Друга складова характеризує якість захисту студентом курсової роботи.

Розмір шкали стартової складової дорівнює 60 балів, а складової захисту – 40 балів.

1. Стартова складова:

- своєчасність виконання графіка роботи з курсової роботи – 8-5 бали;
- сучасність та обґрунтування прийнятих рішень – 15-10 балів;
- правильність застосування методів аналізу і розрахунку – 15-10 балів;
- якість оформлення, виконання вимог нормативних документів – 10-6 бали;
- якість розрахункового матеріалу і дотримання вимог стандартів – 12-7 бали.

2. Складова захисту курсової роботи:

- якість доповіді – 8-5 балів;
- ступінь володіння матеріалом – 12-7 балів;

ступінь обґрунтування прийнятих рішень – 10-7 балів;

вміння захищати свою думку – 10-7 балів.

2. Сума балів двох складових переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Курсову роботу не допущено до захисту	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль:

1. Значення планування та прогнозування в управлінні підприємством.
2. Зв'язок прогнозування та планування.
3. Класифікація прогнозів і планів та їх коротка характеристика.
4. Класифікація методів прогнозування та планування.
5. Етапи планування діяльності на підприємстві.
6. Система планів підприємства та їх показники.
7. Організація планової роботи на підприємстві.
8. Стратегічне планування на підприємстві.
9. Тактичне планування на підприємстві.
10. Методи експертних оцінок при плануванні на підприємстві.
11. Методи експертних оцінок при прогнозуванні на підприємстві.
12. Методи екстраполяції при плануванні на підприємстві.
13. Методи екстраполяції при прогнозуванні на підприємстві.
14. Екстраполяція на основі індексу сезонності.
15. Екстраполяція трендів при прогнозуванні та плануванні.
16. Цілі й завдання плану реалізації продукції.
17. Дослідження кон'юнктури ринку.
18. Планування асортименту. Оцінка конкурентоспроможності товару.
19. Планування та прогнозуванні ціни.
20. Зміст і порядок розроблення плану виробництва.
21. Зміст і порядок розроблення прогнозу та плану виробництва.
22. Планування та прогнозування потреби в персоналі.
23. Планування та прогнозування продуктивності праці.
24. Планування та прогнозування витрат на оплату праці.
25. Визначення потреби в матеріально-технічних ресурсах підприємства.
26. Планування та прогнозування матеріально-технічного забезпечення підприємства.
27. Методи планування та прогнозування собівартості.
28. Планування та прогнозування собівартості продукції підприємства.
29. Планування зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.
30. Планування логістичної діяльності на підприємстві.

31. Планування інноваційної діяльності на підприємстві
32. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві.
33. Планування та прогнозування розвитку підприємства.
34. Планування та прогнозування підвищення ефективності діяльності підприємства

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом, к.е.н., доцентом, Нагорною Інною Іванівною

Ухвалено кафедрою _____ (протокол № 17 від 08.06.2021р.)

Погоджено Методичною комісією факультету¹ (протокол № 10 від 15.06.2021р.)

¹Методичною радою університету– для загальноуніверситетських дисциплін.